خراسان روزنامه صبح ایران
سه‌شنبه ۱۷ اسفند ۱۳۹۵ . ۸ جمادی‌الثانی ۱۴۳۸ . شماره ۱۹۴۹۱

اطلاعات ۹۹ میلیون پرونده مختومه قضایی به سند تبدیل شد

معاون حقوقی قوه قضاییه گفت: اطلاعات حدود ۹۹ میلیون پرونده مختومه قضایی در سامانه رایانه ثبت و به سند تبدیل شده است. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، ذبیح‌ا... خدائیان، معاون حقوقی قوه قضاییه افزود: حدود ۱۵۹ میلیون پرونده قضایی وجود داشت که نگهداری آنها برای ما بسیار سخت شده بود و با تصویب ماده ۱۳۱ برنامه چهارم توسعه، ساماندهی این اسناد آغاز شد.

دانشنامه حقوقی

«داوری» در دعوای طلاق چگونه اعمال می‌شود؟

یکی از پیچیده‌ترین دعاوی مربوط به مسائل خانواده، دعوای طلاق است که بر اساس احکام فقهی و همچنین تاکیدات قانون‌گذار، بیشترین تشریفات را برای صدور رأی نهایی باید طی کند. یکی از این تشریفات، داوری قبل از طلاق است و دلیل آن هم این است که اگر مشکلات ناچیزی بین زوجین وجود دارد، در این داوری‌ها حل و فصل شود و به‌راحتی شیرازه خانواده از هم گسیخته نشود. به گزارش خبرگزاری میزان، زهرا داور استاد دانشگاه و حقوقدان درباره داوری در طلاق می‌گوید: در قرآن کریم به صراحت آمده است که اگر زن و مرد خواهان جدایی از یکدیگر هستند باید هر یک از آنها یک نفر را به عنوان داور انتخاب کند تا با بررسی مشکلات، به حل و فصل آن اقدام کنند. این حقوقدان با تاکید بر اینکه تفاوتی در نوع طلاق درخواستی و درخواست کننده طلاق نیست، اظهار می‌کند: فرقی نمی‌کند که درخواست طلاق از طرف مرد یا زن باشد و دعوای زوجین باید به داوری ارجاع شود.

■ **آنچه در قوانین و آیین‌نامه‌های داوری طلاق آمده است**

داور در ادامه اظهارات خود، به قوانینی که به بحث داوری در طلاق پرداخته است، اشاره می‌کند و می‌گوید: قانون حمایت خانواده و آیین‌نامه اجرایی آن به مواردی می‌پردازد که نحوه انتخاب داور یا مهلت انتخاب و اعلام نتیجه داوری را مشخص می‌کند. این حقوقدان با اشاره به ماده ۲۷ قانون حمایت خانواده خاطرنشان می‌کند: طبق این ماده، در کلیه موارد درخواست طلاق، به جز طلاق توافقی، دادگاه باید به منظور ایجاد صلح و سازش موضوع را به داوری ارجاع کند. دادگاه در این موارد باید با توجه به نظر داوران رأی صادر کند و چنانچه آن را نپذیرد، نظریه داوران را با ذکر دلیل رد کند. وی همچنین به ماده ۲۸ از همین قانون اشاره و عنوان می‌کند: پس از صدور قرار ارجاع امر به داوری، هر یک از زوجین مکلفند ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ، یک نفر از اقارب متأهل خود را که حداقل ۳۰ سال داشته و آشنا به مسائل شرعی و خانوادگی و اجتماعی باشد، به عنوان داور به دادگاه معرفی کنند. این استاد دانشگاه در پاسخ به چرایی تاکید بر انتخاب اقارب (خویشاوندان) برای داوری در طلاق، می‌گوید: این موضوع، ریشه و منشاء قرآنی دارد و دلیل آن هم این است که خویشاوندان دلسوزتر و آشنایی بیشتری نسبت به زوجین دارند. وی در پاسخ به اینکه در صورت نبود یا خودداری خویشاوندان از حضور در داوری، تکلیف داور چه می‌شود، اظهار می‌کند: بارها پیش آمده است که در پرونده‌های مختلف یا امکان دسترسی به خویشاوندان وجود ندارد یا اینکه آنها از حضور به عنوان داور خودداری می‌کنند که در چنین شرایطی باید اشخاص دیگری را معرفی کنند و اگر باز هم نتوانستند این کار را انجام دهند، دادگاه داور را تعیین می‌کند. داور به آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت خانواده، مصوب اسفندماه ۱۳۹۱ هم اشاره می‌کند و یادآور می‌شود که مبحث چهارم این آیین‌نامه اختصاصا به بحث داوری تعلق دارد و در مواد ۱۱ تا ۱۵ آن، به شرایط داوری و نحوه چگونگی آن پرداخته شده است. وی تصریح می‌کند: طبق ماده ۱۱ آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت خانواده، داوری در این قانون تابع شرایط مندرج در قانون آیین دادرسی مدنی نیست و طبق ماده ۱۲ همین آیین‌نامه، پس از صدور قرار ارجاع امر به داوری هریک از زوجین مکلفند ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ قرار، داور خود را که دارای شرایط مقرر در ماده ۲۸ قانون باشد، به دادگاه معرفی کنند. این استاد دانشگاه در ادامه، به ماده ۱۳ اشاره و اظهار می‌کند: بر اساس ماده ۱۳ آیین‌نامه مذکور، مهلت اعلام نظر داوران توسط دادگاه تعیین خواهد شد. دادگاه می‌تواند در صورت درخواست داوران یا یکی از آنها و احراز ضرورت، مهلت را تمدید کند.

■ **مقصود از داوری، رفع اختلاف است**

داور در پاسخ به این سوال که آیا حضور زن و شوهر به صورت همزمان، هنگام داوری الزامی است یا خیر، به ماده ۱۴ آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت خانواده استناد می‌کند و می‌گوید: طبق این ماده، داوران موظفند با تشکیل جلسه یا جلسات متعدد با حضور زوجین و در صورت امتناع، بدون حضور زوجین یا یکی از آنان در جهت رفع اختلاف و اصلاح ذات‌البین تلاش و نتیجه را در مهلت مقرر به دادگاه اعلام کنند. وی در باره این مسئله که آیا در این گونه داوری‌ها حق‌الزحمه‌ای به داور تعلق می‌گیرد یا خیر، اظهار می‌کند: طبق ماده ۱۵ آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت خانواده، چنانچه داوران یا یکی از آنها درخواست حق‌الزحمه داوری کند، دادگاه حق‌الزحمه متناسبی برای وی تعیین و با رعایت ماده ۵ قانون، دستور دریافت آن را از متقاضی صادر خواهد کرد.

عکس‌ها: خراسان/ بیات

در نشست افتتاحیه همایش «مرجعیت علمی و فصل تحول علوم انسانی» بررسی شد

راهکارها و چالش‌های «تحول علوم انسانی»

جواد نوائیان رودسری
info@khorasannews.com

نشست افتتاحیه سلسله همایش‌های «مرجعیت علمی و فصل تحول علوم انسانی»، به تازگی، در تالار اجتماعات دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) برگزار شد. به گزارش خراسان، در این مراسم، تعدادی از صاحبنظران به بیان دیدگاه‌های خود درباره تحول علوم انسانی و چگونگی دستیابی به علوم انسانی اسلامی پرداختند. سخنرانان این نشست، آیت‌ا... سیداحمد علم‌الهدی، نماینده ولی‌فقیه در خراسان رضوی و امام جمعه مشهد، آیت‌ا... محی‌الدین حائری شیرازی، نماینده سابق مجلس خبرگان رهبری و حسن رحیم‌پور ازغدی، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی بودند.

■ **سکولارسازی؛ عامل انحراف علوم انسانی**

آیت‌ا... سیداحمد علم‌الهدی، طی سخنانی در این همایش، با اشاره به نقش سکولارسازی علم در انحراف علوم انسانی از مبانی دینی و اسلامی، گفت: ما در اسناد بالادستی، سندی بالاتر از قرآن کریم نداریم و مطابق آموزه‌های قرآنی، اگر علم با ایمان توام نباشد، قادر نیست به ابزاری برای توسعه کمی و کیفی جامعه تبدیل شود. وی تأکید کرد: دشمن سال‌ها قبل به این موضوع پی‌برد که تا اندیشه‌های قرآنی در جامعه اسلامی جریان دارد، نمی‌توان در رویکرد و مشی آن، انحرافی جدی به وجود آورد. به همین دلیل، دست به سکولارسازی علم در میان اندیشمندان و نخبگان جهان اسلام زد. نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی اظهار کرد: امروزه دانشگاه‌های ما، کانون مظاهر دینی است و خوشبختانه شاهد بروز این ویژگی در ظاهر مراکز آموزشی هستیم، اما این کافی نیست؛ مهم این است که بتوانیم با مسئله سکولارسازی علم مقابله کنیم. آیت‌ا... علم‌الهدی افزود: برخی معتقدند که درباره تعدادی از علوم، مانند مهندسی، طب، حسابداری و مانند آن، موضوع اسلامی یا غیر اسلامی بودن مطرح نیست، در حالی که این تحلیل اشتباه است. درست است که یک پزشک در موضوع دارو و درمان، یعنی مباحث تخصصی علم خود، با مسئله اسلامی یا غیر اسلامی بودن روبه‌رو نیست، اما مهم است که او، این دانش را برای عبودیت خداوند و خدمت به خلق به کار می‌گیرد یا خیر. این مباحث مبنای معرفت‌شناسی دارد و قطعاً، پزشکی که مبانی توحیدی را پذیرفته باشد با فردی که به این مقوله نگاهی سکولار دارد، فرق می‌کند.

■ **علوم تجربی، مقهور علوم انسانی است**

آیت‌ا... حائری شیرازی، سخنران بعدی این همایش بود. وی با بیان این که موضوع تحول علوم انسانی از آرزوهای دیرین وی بوده است، به بررسی تفاوت میان علوم انسانی و علوم تجربی پرداخت و گفت: در ابتدای طرح چنین بحث‌هایی، بسیاری از اندیشمندان، مرعوب کلمه علم بودند. واقعیت آن بود که تجربه کلیسا در ورود به مباحث علمی، برای اندیشمندان مذهبی جهان اسلام، مایه نگرانی بود و گمان می‌کردند برای آن که در چاهی که کلیسا در آن افتاد، نیفتند، باید با موضوع علم به شکلی آزاد، بدون محدودیت و مبتنی بر تجربه برخورد کنند و این نگرش را به مباحث مربوط به علوم انسانی هم، گسترش دادند. به این ترتیب، مباحث علوم انسانی نیز با چنین نگاه علمی مورد توجه قرار گرفت؛ غافل از این که اصولاً موضوع علوم تجربی را باید در پرتو علوم انسانی بررسی کرد. وی تأکید کرد: علوم تجربی قادر به تولید ابزارهای نوین است، ابزارهایی که در سراسر دنیا به یک شکل تولید و عرضه می‌شود و تفاوتی با هم ندارد. در واقع، الگوی عرضه و بهره‌برداری از علوم تجربی در تمام عالم، یکی است؛ اما در عرصه علوم انسانی با چنین رویه‌ای روبه‌رو نیستیم. آیا امروز می‌توان گفت که عامل نابودی هیروشیما و ناکازاکی، علوم تجربی است؟ قطعاً این دیدگاه اشتباه است، چرا که این مدیریت نظامی و سیاست خارجی بود که فرمان انهدام این دو شهر را صادر کرد و مدیریت و سیاست، به لحاظ طبقه‌بندی، بخشی از علوم انسانی است. آیت‌ا... حائری شیرازی افزود: به دیگر سخن، آن که ابزار را می‌سازد، «مباشر مقهور» است و آن که مدیریت می‌کند، «آمر قاهر». در علم حقوق، «آمر قاهر» را محاکمه می‌کنند نه «مباشر مقهور» را. به همین دلیل باید گفت که علوم تجربی، مقهور و کارگزار علوم انسانی است و دانشمندانی که در عرصه علوم تجربی فعالیت می‌کنند، در تعیین مشی و برنامه‌ریزی، هیچ کاره‌اند. نماینده سابق مجلس خبرگان رهبری، سپس با قرائت بخشی از آیه ۵۳ سوره مبارکه «فصّلت»، «سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ»، به تبیین تقسیم‌بندی علوم به «علم الاشیاء» (علوم تجربی) و «علم الانسان» (علوم انسانی) پرداخت و گفت: «علم‌الاشیاء» برعهده انسان است و او باید با مداقّه و بررسی‌های ژرف‌نگرانه، به شناخت درست و دقیقی از «اشیاء» دست پیدا کند؛ اما ارائه «علم‌الانسان»، وظیفه انبیای الهی است. آیت‌ا... حائری شیرازی با اشاره به گرایش روزافزون بشر امروزی به دین، تأکید کرد: عصر ما، عصری است که بشر، پس از مدت‌ها دوری از دین و آموزه‌های دینی، دوباره به سوی آن گرایش پیدا کرده و این گرایش، حاصل پیشرفت بشر در «علم الاشیاء» است. بشر وقتی هواپیما را ساخت، تازه متوجه شد که چه ظرافت و دقتی در آفرینش پشه وجود دارد. امروزه اگر از برجسته‌ترین مهندسان طراح هواپیما بپرسید که مصنوع شما پیشرفته‌تر است یا پشه؟ قطعاً پاسخ خواهند داد: پشه. زیرا او با علمی که به دست آورده است، می‌تواند عظمتی را که در این آفرینش وجود دارد، درک کند؛ اما در صدر اسلام چنین نبود. به همین دلیل، در سوره بقره می‌خوانید: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا؛ خدای را از اینکه به پشه‌ای -یا فروتر [یا فراتر] از آن- مَثَل زند، شرم نیاید. پس کسانی که ایمان آورده‌اند می‌دانند که آن [مَثَل] از جانب پروردگارشان بجاست؛ ولی کسانی که به کفر گراییده‌اند، می‌گویند: خدا از این مَثَل چه قصد داشته است؟» وی در ادامه، به انتقاد از چگونگی ارائه مباحث مربوط به علوم انسانی اسلامی پرداخت و گفت: به رغم این که علوم انسانی در اسلام کاملاً غنی است و می‌توان تنها با این علوم، غرب را خلع سلاح کرد؛ اما چون دفاع علمی از مبانی علوم انسانی اسلامی نشده است، غرب این علوم را نمی‌پذیرد.

■ **نهادهای تصمیم گیرنده درباره علوم انسانی، به اتفاق نظر نرسیده‌اند**

دیگر سخنران این مراسم، حسن رحیم‌پور ازغدی بود. وی طی سخنانی به چالش‌های پیش روی تحول علوم انسانی اشاره کرد و گفت: متاسفانه، سیاست‌گذاری‌ها و دیدگاه‌ها، در مباحث علوم انسانی، طی ۳۸ سال گذشته، هیچ گاه ثابت نبوده و اختلاف نظرهای فراوانی وجود داشته است؛ به طوری که برخی، با اصل این موضوع مشکل داشته‌اند و دارند. عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی، در ادامه سخنانش به کمبود اندیشمندان مؤمن و شجاع برای رقم زدن تحول اساسی در علوم انسانی اشاره کرد و افزود: شمار فارغ‌التحصیلان حوزوی که کارهای پژوهشی انجام می‌دهند، بسیار و در مقایسه با دوران قبل از پیروزی انقلاب اسلامی چندین برابر شده و این امر بسیار مبارک است؛ اما افراد مومن و شجاعی که در عرصه علوم انسانی کارآمد باشند و بتوانند تغییرات اساسی ایجاد کنند، زیاد نیستند. رحیم‌پور ازغدی با بیان این مطلب که برای دستیابی به تحول در علوم انسانی، نیازمند یک انقلاب علمی و فرهنگی هستیم که بتواند طی چند نسل، تغییرات مطلوب و مؤثر را در این عرصه رقم بزند، گفت: ما به متون و معیارهای فعلی خو گرفته‌ایم و جرأت تغییر آنها را نداریم. افرادی در کشور وجود دارند که از این طریق، نان می‌خورند و اعتبارشان به مدرکشان است. با وجود این افراد در جامعه، نمی‌توان در علوم انسانی تحول ایجاد کرد. وی افزود: نهادهای تصمیم گیرنده درباره علوم انسانی، هنوز به اتفاق نظر نرسیده‌اند و اختلاف نظرهای ریشه‌ای بین آنها وجود دارد. در این نهادها، افرادی هستند که هنوز صورت مسئله به آنها تفهیم نشده است. عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی اظهار کرد: از مجموعه دانشگاه‌های اسلامی، مانند دانشگاه امام صادق(ع)، دانشگاه علوم اسلامی رضوی و دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) که بعد از انقلاب تاسیس شده‌اند، نیروهای توانمند بسیاری بیرون آمدند که بیشتر، کارمندان جمهوری اسلامی هستند؛ اما کسانی که غیر از کسب علم و دانش، شجاعت ساختارشکنی داشته باشند و یک انقلاب فکری و عملی ایجاد کنند، هنوز از این دانشگاه‌ها بیرون نیامده‌اند. رحیم‌پور ازغدی تصریح کرد: معرفت را به دو بخش دینی و غیر دینی تقسیم کردن، به معنای نسبی کردن آن است و این مسئله، صحیح نیست. البته، نسبی کردن در برخی از مسائل، مانند اخلاق اسلامی و غیر اسلامی، صحیح است، اما در زمینه معرفت این گونه نیست و معرفت و شناخت، مراتب خود را دارد.

امکان جلوگیری از خسارت‌های جبران ناپذیر با «دستور موقت» دیوان عدالت اداری

گزارش حقوقی

دیوان عدالت اداری، یکی از زیرمجموعه‌های دستگاه قضایی است که به منظور رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأمورین یا واحدها یا آیین‌نامه‌های دولتی و احقاق حقوق آنها، زیر نظر رئیس قوه قضاییه تأسیس شده است. به گزارش خبرگزاری میزان، هر کس می‌تواند ابطال مقررات خلاف قانون یا شرع را از دیوان عدالت اداری تقاضا کند. این بخشی از مفهوم اصل یکصد و هفتادم قانون اساسی است و بر اساس آن، اختیار شکایت از تصمیمات و مقررات دولتی به دیوان عدالت اداری برای هر فرد ایرانی مهیا شده است. اما رسیدگی و ابطال این گونه مقررات ممکن است امری زمانبر باشد و در همین دوره هم، خسارت‌های جبران ناپذیری در نتیجه اجرای تصمیمات یا مقررات دولتی به شخص وارد شود؛ برای همین، در موارد ضروری، شاکی می‌تواند با درخواست صدور دستور موقت از دیوان عدالت اداری، توقف اجرای تصمیمات را تا زمان صدور رای نهایی درخواست کند. برای بررسی بیشتر موضوع «دستور موقت» در دیوان عدالت اداری، علی‌اکبر بختیاری، دادیار دیوان عالی کشور و مسئول سابق حوزه ریاست دیوان عدالت اداری به این موضوع می‌پردازد. بختیاری ابتدا درباره نحوه صدور دستور موقت در پی ارائه شکایات به دیوان عدالت اداری می‌گوید: اغلب مواقعی که شاکیان به دیوان عدالت اداری مراجعه می‌کنند، برای مواردی است که احتمال می‌دهند خسارت‌های جبران‌ناپذیری به دنبال دارد و از این‌رو سعی می‌کنند با ورود دیوان عدالت اداری، از وقوع آن حتی به طور موقت جلوگیری کنند.

■ **آرای مراجع شبه‌قضایی که قابلیت اجرا دارد**

بختیاری همچنین در پاسخ به این سوال که آیا با ورود دیوان به بررسی شکایت فرد مورد نظر، اجرای حکم صادره منتفی می‌شود یا خیر، اظهار می‌کند: گاه آرای صادره، از مرجع شبه قضایی است و به عنوان آرای قطعی در مرحله اجرا قرار می‌گیرد که حتی با ورود دیوان عدالت اداری، نمی‌توان اجرای این آرا را متوقف کرد. وی بیان می‌کند: توقف اجرای آرای قطعی کمیسیون‌ها و هیئت‌ها فقط در یک صورت امکان پذیر است و آن هم در این صورت است که اجرای رای صادره، خسارت جبران ناپذیری در پی داشته باشد. دادیار دیوان عالی کشور با بیان مصداقی در این زمینه خاطرنشان می‌کند: به عنوان مثال، با اجرای حکمی که از سوی کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری مبنی بر تخریب یک بنا صادر می‌شود، بنای مورد نظر از بین می‌رود و در نتیجه، دیوان عدالت اداری دستوری را تحت عنوان دستور موقت صادر می‌کند.

■ **آثار دستور موقت**

بختیاری با اشاره به تعریفی از دستور موقت می‌گوید: با توجه به اینکه رسیدگی به دعاوی و شکایات نیازمند زمان است، صدور رای قطعی ممکن است مدت‌ها به طول بینجامد و پس از صدور حکم و هنگام اجرا، موضوع مورد شکایت منتفی شده باشد. در نتیجه، قانونگذار، موضوعی را تحت عنوان دادرسی فوری یا دستور موقت پیش‌بینی کرده است. به گفته این مقام قضایی، از تعریف دستور موقت هم می‌توان به چرایی وجود آن و نقش آن در توقف اجرای احکام قطعی کمیسیون‌ها و هیئت‌ها پی برد اما نباید از این مسئله غافل ماند که بزرگ‌ترین تاثیر دستور موقت، جلوگیری از اجرای حکم قطعی مراجع شبه قضایی تا زمان رسیدگی نهایی دیوان عدالت اداری است. وی می‌گوید: با این تفاصیل، به محض اینکه دیوان عدالت اداری اقدام به صدور دستور موقت کند، دستگاه‌های مربوطه اجرا کننده آرا، ملزم به توقف اجرای رای می‌شوند و باید تا زمان بررسی نهایی دیوان عدالت، دست نگه دارند. بختیاری یادآور می‌شود: البته این مسئله برای مواردی مانند آرای صادره از برخی ادارات مانند اداره کار ممکن است صدق نکند زیرا غالب خسارت‌های ناشی از اجرای رای آنها، مالی است و امکان جبران وجود دارد.

■ **شعب بدوی، مسئولیت صدور دستور موقت را بر عهده دارند**

دادیار دیوان عالی کشور همچنین در ادامه اظهارات خود و در پاسخ به این سوال که آیا هیئت یا کمیسیون خاصی در دیوان عدالت برای بررسی آرای مذکور تعریف شده است یا خیر، می‌گوید: درخواست صدور دستور موقت هم مانند شکایت‌ها، به شعب بدوی دیوان عدالت، ارجاع و در آنجا بررسی می‌شود؛ البته ممکن است در برخی موارد، نیاز باشد که درخواست به جای شعب بدوی، به شعب تجدیدنظر ارجاع شود. این مقام قضایی درباره مدت زمان تاثیر دستور موقت نیز اظهار می‌کند: مدت زمان اعتبار این گونه دستورات، تا زمان صدور رای قطعی در دیوان عدالت اداری و پس از بررسی‌های نهایی است و هر رایی که در نهایت صادر شود، لازم‌الاجرا خواهد بود.

مشاوره حقوقی

خوانندگان محترم! در صفحه حقوقی روزنامه خراسان، پاسخگوی پرسش‌های حقوقی شما هستیم. شما می‌توانید پرسش‌های خود را در تمام زمینه‌های حقوقی، از طریق پیامک به شماره ۲۰۰۰۹۹۹ ارسال کنید. لطفاً در ابتدای متن پیامک حتما کلمه «حقوقی» را قید فرمایید.

پرسش: می‌خواهم نام خانوادگی ام را تغییر بدهم، آیا برای این کار نیازی به اجازه پدر و مادر است؟

پاسخ: اگر سن شما از ۱۸ سال بیشتر باشد برای تغییر نام خانوادگی نیازی به اجازه پدر و مادر نخواهید داشت. در صورتی که سن شما از ۱۸ سال کمتر است تنها پس از صدور حکم رشد، درخواست تغییر نام خانوادگی از شخص شما پذیرفته می‌شود. بنابراین اگر سن شما کمتر از ۱۸ سال است و حکم رشد نگرفته‌اید، نمی‌توانید شخصاً درخواست تغییر نام کنید. اصولاً هر یک از اشخاص زیر که دارای نام خانوادگی قابل تغییر باشد، می‌تواند با مراجعه به اداره ثبت احوال محل اقامت خود، نسبت به ارائه درخواست تغییر نام خانوادگی اقدام کند: ۱- اشخاص ۱۸ سال به بالا، ۲- اشخاص کمتر از ۱۸ سال که دارای حکم رشد باشند، ۳- پدر یا جد پدری با ارائه شناسنامه خود برای فرزندان کمتر از ۱۸ سال، در صورتی که نام خانوادگی پدر تغییر کرده باشد، ۴- قیم یا وصی برای اطفال تحت سرپرستی خود با ارائه مدارک مستند که سمت او احراز شده باشد.

پرسش: دو سال قبل پدرم فوت کرد و چند مغازه و خانه به ارث گذاشت. برادران و خواهرانم به دلیل وضع مالی خوب حاضر به فروش املاک موروثی نیستند. آیا من می‌توانم رأساً اقدام کنم؟

پاسخ: پس از فوت پدر مرحومتان، شما و سایر وارثان ایشان در ماترک پدر مالکیت مشاعی دارید. به عبارت دیگر، در ماترک شریک هستید. به طور کلی در صورتی که در مورد شیوه اداره یا فروش اموال مشاع بین شریکان اتفاق نظر نباشد، هر یک از آنها می‌تواند برای حل اختلاف و تعیین تکلیف به دادگاه مراجعه کند. بنابراین ابتدا باید گواهی انحصار وراثت را از شورای حل اختلاف دریافت کنید. سپس از دادگاه حقوقی درخواست کنید اموال را از طریق مزایده به فروش برساند و حاصل فروش را بین وارثان به نسبت سهم الارث تقسیم کند. همچنین در صورتی که اموال در تصرف سایر وارثان است و شما موافق تصرف آنها نیستید، می‌توانید دادخواست «خلع ید» (یعنی رفع تصرف) و «الزام به پرداخت اجرت المثل ایام تصرف» (یعنی اجاره بهای مدتی که سایر وارثان اموال را در اختیار داشته‌اند) را به دادگاه تقدیم کنید. برای دریافت گواهی انحصار وراثت، هر یک از وارثان می‌توانند به شورای حل اختلاف محل «آخرین اقامتگاه متوفی» مراجعه کنند. اسامی تمامی وارثان در فرم مخصوصی نوشته و همراه سایر مدارک از جمله گواهی فوت متوفی، تصویر شناسنامه و کارت ملی وارثان و استشهادیه شهود (که گواهی کنندو رثه متوفی منحصر به اسامی مندرج در فرم است) به شورا ارایه می‌شود. در مورد استشهادیه ضروری است امضای شهود در یکی از دفاتر اسناد رسمی گواهی شود. شورا پس از بررسی اسناد و مدارک، دستور چاپ یک نوبت آگهی در یکی از روزنامه‌های کشور را صادر می‌کند تا ظرف یک ماه اگر فردی اعتراض یا ادعایی درباره درخواست شما یا اموال متوفی داشته باشد، به شورا مراجعه کند. پس از طی این مدت، گواهی انحصار وراثت، صادر می‌شود. در گواهی انحصار وراثت، اسامی وارثان، نسبت هر یک با متوفی (مثلاً برادر یا فرزند) و سهم الارث هر کدام یعنی نسبتی که از ماترک ارث می‌برد (مثلا یک چهارم یا دو سوم) قید می‌شود. برای فروش ملک اگر در میان وارثان مرحوم پدرتان، فرد صغیر، محجور یا غایب وجود نداشته باشد لازم است ابتدا گواهی عدم امکان افراز (بروزن اِشراف) از اداره ثبت محل وقوع ملک دریافت شود. برای شروع، از اداره ثبت درخواست کنید که ملک مشاع، افراز شود. افراز یعنی تقسیم ملک همراه با تعیین سهم هر یک از مالکان، به صورتی که قطعات افرازی به نسبت سهم مالکان مشاع به آنان اختصاص می‌یابد. چنانچه واحد ثبتی حکم بر غیر قابل افراز بودن ملک صادر کند و این رای قطعی شود و بین وارثان درباره نحوه تقسیم و فروش توافق نباشد، می‌توانید از دادگاه تقاضا کنید دستور فروش ملک از طریق مزایده را صادر کند. بعد از صدور دستور فروش ملک، اجرای احکام دادگاه اقدام به فروش آن از طریق مزایده به قیمت کارشناسی خواهد کرد و هر یک از وارثان می‌تواند سهم خود را از حاصل فروش مطالبه کند.

همکار محترم سرکار خانم
دکتر فاطمه تارا
ارتقاء جنابعالی را به مقام شامخ استادی دانشگاه علوم پزشکی مشهد تبریک عرض نموده، موفقیت روزافزون شما را آرزومندیم
گروه زنان و مامایی
بیمارستان قائم (عج)
م/۹۵۳۵۶۲۰۶

جناب آقای مهدی گلستانی
انتخاب بجا و شایسته جنابعالی به سمت
ریاست بانک کشاورزی شعبه دانش آموز
که نشان از توانمندی، کارآمدی، لیاقت و شایستگی‌های برجسته جنابعالی می‌باشد را تبریک عرض نموده و از درگاه ایزدمنان مزید توفیقات شما را خواهانم.
حسین رسولی
م/۹۵۳۵۷۴۲۰

سفارش اینترنتی آگهی
www.37010.ir
سفارش ۲۴ ساعته / پرداخت آنلاین / ۵% تخفیف مازاد در نیازمندیها
صرفه‌جویی در وقت و هزینه
م/۹۵۳۵۸۴۰۶